

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«18» вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 017 Фізична культура і спорт
Освітня програма Фізична культура і спорт
Курс 2, 1 (термін навчання 2 роки 10 місяців)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Форма навчання денна

Івано-Франківськ 2023/2024 н.р.

Програму розроблено:

1. Дробот К.В., доцентом кафедри олімпійського та професійного спорту
2. Тітова Г.В., доцентом кафедри олімпійського та професійного спорту

Програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт», затверджена Вченою радою ХДУ протокол № 14 від 29 червня 2023 року.

Декан факультету

Іван ГЛУХОВ

Затверджено на засіданні кафедри олімпійського та професійного спорту

Протокол №2 від «04» вересня 2023 р.

В.о. зав. кафедри

Катерина ДРОБОТ

Схвалено науково-методичною радою факультету

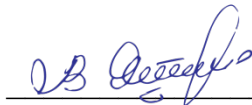
Протокол №1 від «14 » вересня 2023 р.

Голова ради

Сергій ГОЛЯКА

Керівниця навчального відділу

Яценко В.Ф.

1. Вступ

Навчальну практику здобувачі вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт проходять на II курсі в четвертому семестрі. Тривалість практики – 2 тижня. У системі підготовки фахівця фізичної культури і спорту зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт значну роль мають знання, уміння та навички з організації та проведення заходів з ігрових видів спорту. Основний зміст практики складається з ознайомленням організації та проведення навчально- тренувальних занять зі спортивних ігор (футбол, баскетбол, волейбол); організації та суддівства спортивних змагань.

Теоретичний і відео-практичний матеріал наданий під час практики може стати складовою для виконання курсових робіт, написання наукових статей, доповідей на студентських науково-практичних конференціях.

2. Мета і завдання

Основна **мета** навчальної практики – ознайомлення здобувачів вищої освіти зі специфікою спортивних ігор, змістом та формами спортивно-масової роботи, формування інтересу до обраної спеціальності як сфери своєї майбутньої діяльності.

Програма практики спрямована на вирішення практикантами **завдань** фахової підготовки:

- закріплення теоретичних знань з ігрових видів спорту;
- вивчення правил змагань з ігрових видів спорту, діяльності та обов'язків суддів;
- навчання передових методів організації і планування проведення змагань.

Протягом практики у здобувачів вищої освіти формуються наступні

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 3. Здатність до організації оздоровчо - рекреаційної рухової активності різних груп населення.

СК 12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Передбачені наступні **програмні**

результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН 2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН 3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ПРН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

ПРН 21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

За наслідками проходження навчальної практики здобувачі вищої освіти повинні:

Знати: документацію тренера-викладача щодо проведення секцій із спортивних ігор; структуру занять із спортивних ігор; правила змагань із спортивних ігор; сценарії спортивних змагань із ігрових видів спорту.

Вміти: готуватися до проведення секційних занять ігрової спрямованості; складати комплекси вправ загальної та спеціальної розминки із спортивних ігор; аналізувати тренувальні заняття та змагання ігрової спрямованості.

Набути навички: роботи на посаді інструктора та судді з ігрових видів спорту.

3. Зміст практики

3.1. Види робіт під час практики

Під час навчальної практики здобувачі вищої освіти зобов'язані більш глибоко оволодіти педагогічною майстерністю з обраної спеціальності, надбати знання та уміння організації та підготовки спортивних змагань. Також протягом практики удосконалюються навички суддівства з різних ігрових видів спорту.

Здобувачі на практиці виконують наступні види робіт:

- знайомляться з документацією роботи спортивної секції;
- вивчають організацію та проведення змагань з ігрових видів спорту;
- спостерігають за проведенням занять із спортивних ігор;
- спостерігають проведення спортивних змагань із спортивних ігор;
- проводять письмовий та усний аналіз занять та змагань, які

спостерігались.

- складають положення проведення змагань;
- складають плани конспекти тренувальних занять з волейболу, баскетболу, футболу;
- складають методичну розробку «використання допоміжного обладнання в тренуваннях з ігрових видів спорту».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ (З ІГРОВИХ ВИДІВ СПОРТУ)

№	Теми практичних занять	Місце проведення	Кількість днів
Тиждень 1			
1.	Підготовка місць до занять спортивними іграми. Вивчення основних складових систем проведення змагань з спортивних ігор.	Дистанційно каф. ОПС	1
2.	Складання конспекту підготовчої частини для навчально – тренувального заняття з баскетболу Вивчення основних частин систем проведення змагань з баскетболу Складання положення про змагання з баскетболу.	Дистанційно каф. ОПС	1
3.	Складання конспекту підготовчої частини для навчально – тренувального заняття з волейболу Вивчення основних частин систем проведення змагань з волейболу Складання положення про змагання з волейболу	Дистанційно каф. ОПС	1
4.	Складання конспекту підготовчої частини для навчально-тренувального заняття з футболу Вивчення основних частин систем проведення змагань з футболу Складання положення про змагання з футболу	Дистанційно каф. ОПС	1
5.	Оформлення звітної документації щодо проходження 1 тижня навчальної практики.	Дистанційно каф. ОПС	1
Тиждень 2			
1	Відео огляд проведення занять ігрової спрямованості (аналіз усний, письмовий). Аналіз суддівства з баскетболу.	Дистанційно каф. ОПС	1

2.	Відео огляд проведення занять ігрової спрямованості (аналіз усний, письмовий). Аналіз суддівства з волейболу.	Дистанційно каф. ОПС	1
3.	Відео огляд проведення занять ігрової спрямованості (аналіз усний, письмовий). Аналіз суддівства з футболу.	Дистанційно каф. ОПС	1
4.	Оформлення звітної документації щодо проходження навчальної практики в ХДУ.	Дистанційно каф. ОПС	1
5.	Оформлення звіту з навчальної практики з ігрових видів спорту. Захист практики.	Дистанційно каф. ОПС	1

Індивідуальне завдання

Під час проходження практики здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання, які сприяють надбанню знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Перелік **індивідуальних завдань**, які можуть бути рекомендовані до виконання:

- письмовий аналіз проведених занять зі спортивних ігор (баскетболу, футболу або волейболу);
- аналіз спостереження за проведенням спортивних змагань (з баскетболу, волейболу, футболу);
- структура тренування зі спортивних ігор (з баскетболу, футболу, волейболу);
- конспекти занять з баскетболу, волейболу, футболу;
- документація з організації та проведення спортивного змагання з баскетболу, футболу, волейболу (на вибір здобувача);
- комплекси щодо проведення загальної та спеціальної розминки ігрової спрямованості;
- розробка методичних рекомендацій, щодо покращення ефективності від проведення занять ігрової спрямованості з дітьми різного віку з використанням допоміжного обладнання в ігрових видах спорту;

- складання календарного плану з ігрового виду спорту.

Наведений перелік індивідуальних занять конкретизується груповим керівником з урахуванням інших отриманих завдань. Матеріали, отримані за наслідком проходження навчальної практики, в подальшому можуть бути використані для роботи в дитячо-юнацьких спортивних школах, загальноосвітніх закладах (секціях) та таборах відпочинку.

3.2. Список рекомендованої літератури

1. Воробйов, М.І., Круцевич, Т.Ю. Практика в системі фізкультурної освіти / М.І.Воробйов, Т.Ю.Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2006. – 191 с
2. Москаленко, Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: Монографія / Н.В.Москаленко. — Дніпропетровськ: Вид-во „Інновація”, 2007. — 252 с.
3. Папуша, В.Г. Методика фізичного виховання школярів : форми, зміст, організація / В.Г.Папуша. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. – 192 с.
4. Поплавський Л.Ю. Баскетбол. К.: Олімпійська література, 2004. 447 с.
5. Ріпак І.М. Футбол : навч. посіб. / І.М. Ріпак. Л.: Ліга-Прес, 2010. 224 с.
6. Шиян, Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Ч. 2. — Тернопіль : Навчальна книга. — Богдан, 2002. — 248 с

3.3. Методичні рекомендації

Для більш повного опанування професійною діяльністю здобувачам вищої освіти необхідно ознайомитися із навчальними посібниками з баскетболу, футболу, волейболу, теорії та методики обраного виду спорту, методичними розробками щодо проведення спортивно-масової роботи, періодичною літературою, які є у розпорядженні викладачів даного навчального закладу, кафедри олімпійського та професійного спорту та репозиторії університету.

<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>

Очікується, що самостійні творчі завдання здобувачів будуть їх оригінальними міркуваннями.

Виявлення ознак академічної не доброчесності в роботі здобувача є підставою для його не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману:

«Порядок виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти»

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx> ;

«Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Херсонського державного університету»

<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>);

«Положення про самостійну роботу студентів»

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> ;

«Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти»

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> ;

«Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХДУ»
(наказ №803-Д від 07.09.2020)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

3.4. Питання до заліку

1. Документація тренера з ігрового виду спорту.
2. Підготовка тренера до проведення тренувань ігрової спрямованості.
3. Структура тренування із спортивних ігор.
4. Аналіз тренування з баскетболу або волейболу.
5. Підготовка до проведення спортивних змагань з спортивних ігор.
6. Аналіз спортивного змагання.
7. Проведення спортивних змагань.
8. Дозування навантаження під час тренувань зі спортивних ігор.
9. Планування в спортивних іграх.
10. Використання допоміжного обладнання в спортивних іграх.
11. Ведення протоколів гри з футболу, волейболу, баскетболу.
12. Перелік документів, які надаються головним суддею змагань.
13. Знання правил гри та методики суддівства з баскетболу, волейболу та футболу.
14. Використання систем проведення змагань зі спортивних ігор.

4. Форми й методи контролю

Контроль діяльності здобувачів вищої освіти під час проходження практики складається із двох видів: поточного і підсумкового

Поточний контроль здійснюється протягом всієї практики і має наступні напрямки:

- трудова і навчальна дисципліна (щоденна робота здобувачів протягом 6 годин)

- виконання індивідуальних завдань;
- ведення щоденника практики;
- розробка і написання конспекту заняття (баскетбол, волейбол, футбол);
- календарне планування з ігрових видів спорту;
- вчасна розробка і пред'явлення керівникам практики поточної документації.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку за підсумками проходження здобувачами вищої освіти навчальної практики. Здобувач звітує про виконання програми практики і подає звітну документацію груповому керівнику.

5. Вимоги до звіту

По завершенню навчальної практики зі спортивних ігор здобувач повинен скласти наступні документи і виконати види робіт за які отримує бали:

Блок 1.

1. Щоденник практики (за 1 тиждень практики) **(10 б.)**.
2. Положення про проведення змагання з баскетболу, волейболу, футболу **(30 б.)**.
3. Комплекси загальної та спеціальної розминки для ігрових видів спорту **(10 б.)**.

Блок 2.

1. Щоденник практики (за весь термін практики) **(20 б.)**.
2. Аналіз заняття ігрової спрямованості та спортивного змагання, які входили до плану спостережень **(10 б.)**;
3. Конспект заняття ігрової спрямованості, які входили до плану спостережень **(10 б.)**.
4. Протокол суддівства (1 за вибором виду змагань зі спорт. ігор) **(10 б.)**.

Вся документація готується державною мовою в електронному форматі та надається своєму груповому керівнику. Після оформлення вся звітна документація подається в окремій електронній папці на кафедру олімпійського та професійного спорту.

6.Критерії оцінювання

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «зараховано» **A (90-100 бал.)** — всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати методичні знання. Здобувач вміє самостійно аналізувати особливості організації та проведення спортивно-масової роботи. Продемонстровані активність та ініціативність. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика – відгук позитивна.

Оцінка «зараховано» **B (82-89 бал.)** - завдання виконанні правильно, але недостатньо повно. Виявлено вміння здобувача застосовувати методичні знання, пов'язані з особливостями спортивно-масової діяльності. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики, є характеристика, підписи керівника від бази та університету завірені печаткою. Характеристика – відгук позитивна.

Оцінка «зараховано» **C (74-81 бал.)** - завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань допускалися незначні помилки. При аналізі та проведенні спортивно-масової роботи наявні незначні методичні помилки. Звітна документація оформлена згідно вимог. У щоденнику студента-практиканта зафіксовано зміст роботи протягом усього проходження практики, є

характеристика, підписи керівники від бази та університету завірені печаткою. Характеристика – відгук позитивна.

Оцінка «зараховано» **Д (64-73 бал.)** - завдання практики виконано в неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками та подана не своєчасно. Щоденник оформлений з помилками.

Оцінка «зараховано» **Е (60-63 бал.)** - завдання практики виконано не повністю з незначними помилками. Всі завдання практики виконувалися, але допущені неточності. Аналіз заняття на практиці проведений з суттєвими помилками, мають місце помилки в спеціальній термінології. Документація оформлена неповно, з помилками та з значним запізненням. Щоденник не дооформлено, проте всі помилки виправлені своєчасно.

Оцінка «незараховано» **FX (35-59 бал.)** - завдання практики невиконані. Виявлені проблеми при встановленні контакту, не сформовані вміння проводити відповідні види діяльності. Аналіз заняття не проведений, або проведений зі значними помилками. Звітна документація не оформлена, або оформлена зі значними помилками. Відсутній щоденник, або не заповнений, характеристика та відгук негативні.

Оцінка «незараховано» **F (1-34 бал.)** - студент повністю не виконав програмного матеріалу практики, не відвідував базу практики, не готовий відповідати на будь-яке запитання з проходження практики.